

Energia ja Venäjä

Öllyvaltio Venäjä ja Euroopan valinnat

Veli-Pekka Tynkkynen
Helsingin yliopisto

Elgar

Veli-Pekka Tynkkynen

The Energy of Russia

Hydrocarbon Culture and Climate Change

Veli-Pekka Tynkkynen

The Energy of Russia

This timely book analyses the status of hydrocarbon energy in Russia as both a saleable commodity and as a source of societal and political power. Through empirical studies in domestic and foreign policy contexts, Veli-Pekka Tynkkynen explores the development of a hydrocarbon culture in Russia and the impact this has on its politics, identity and approach to climate change and renewable energy.

Cogent and compelling, this book demonstrates how the Russian state leverages its oil and gas reserves in order to create and maintain power both domestically and internationally. Tynkkynen uses empirical studies of key topics such as the national gas programme of Gazprom, the Arctic, climate discourse and anthropogenic climate change denial, and the Russia-Finland energy trade to critically examine the situation. The book concludes with a convincing argument for the potential of renewable energy to build a more resilient and sustainable future for Russia and how this might be achieved.

This will prove crucial reading for scholars and students of Russian and Eastern European studies and energy and environmental studies, as well as geographers, anthropologists and political scientists. Those working in governments, international organizations and corporations with an interest in Russian energy will also find its insights useful.

Veli-Pekka Tynkkynen is Associate Professor in the Aleksanteri Institute at the University of Helsinki, Finland.

The Energy of Russia

'With a geographer's eye for the importance of space and an eclectic theoretical toolkit, Tynkkynen provides fresh insights into the workings of hydrocarbon culture in Russia.'

'This book's analyses of the relationships between Russia's dependence on fossil fuels and the science of climate change is especially interesting, not least because Tynkkynen offers his own perspectives—and concrete recommendations—on what it will take for Russia to move beyond hydrocarbon culture and embrace a renewable energy future.'

Douglas Rogers, Yale University, USA

'This fascinating journey through Russia's energy politics is a great read for those interested in Russia's political developments and priorities. The book offers carefully documented insights into energy politics.'

'At the same time, the broader picture – foreign policy consequences, challenges in the Arctic, prospects of climate change mitigation and adaptation, and the country's future "green economy" – is always clearly and engagingly in view.'

Elana Wilson Rowe, Norwegian Institute of International Affairs (NUPI), Norway

'In this book, Veli-Pekka Tynkkynen provides a well-informed perspective on Russia as an energy superpower. Russia presents a formidable obstacle to efforts to tackle climate change, since its dependence on fossil fuels has become deeply entrenched in its domestic political institutions and foreign policy. However, by pointing to Russia's forestry resources and potential as a "green superpower", Tynkkynen does show a possible way forward.'

Peter Rutland, Wesleyan University, USA

Edward Elgar

PUBLISHING

The Lyptatts, 15 Lansdown Road, Cheltenham, Glos GL50 2JA, UK
Tel: + 44 (0) 1242 226934 Fax: + 44 (0) 1242 262111 Email: info@e-elgar.co.uk

William Pratt House, 9 Dewey Court, Northampton, MA 01060, USA
Tel: +1 413 584 5551 Fax: +1 413 584 9933 Email: elgarinfo@e-elgar.com

www.e-elgar.com www.elgaronline.com

ISBN 978-1-78897-859-0

9 781788 978590

Veli-Pekka Tynkkynen

VENÄJÄ, ENERGIAVALTA

ÖLJYKULTTUURI KOHTAA
ILMASTONMUUTOKSEN

Gaudeamus

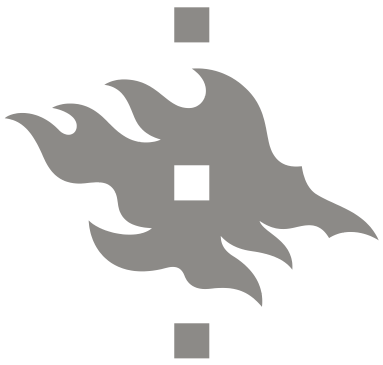
Veli-Pekka Tynkkynen

VENÄJÄ, ENERGIAVALTA

ÖLJYKULTTUURI KOHTAA
ILMASTONMUUTOKSEN

Gaudeamus

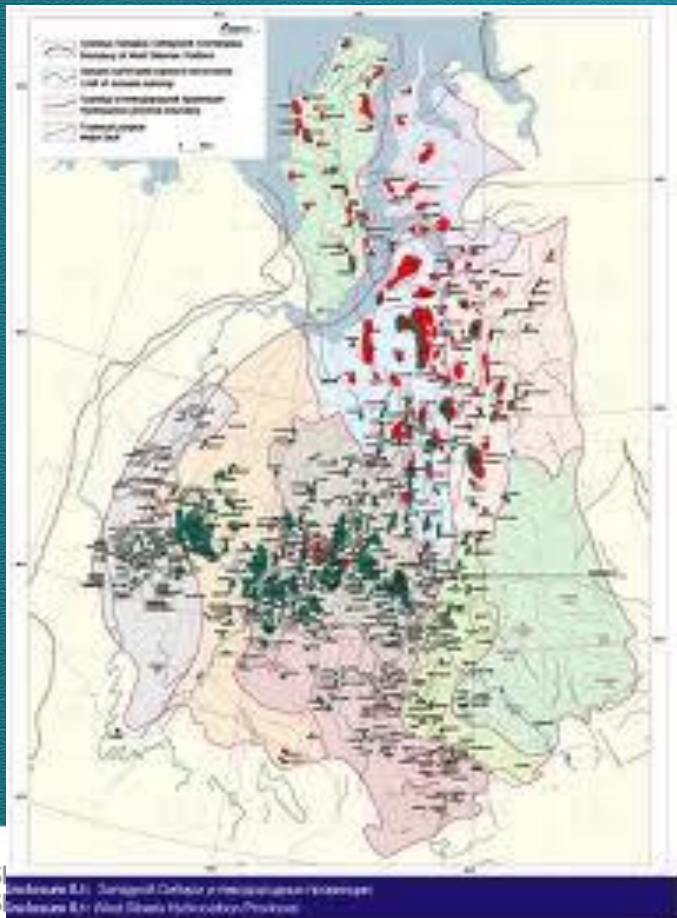
Autoritaarisuus & maantiede

Luonnonvarat Imperiumin taustalla

- Venäjän talous perustunut perifeerisiin ja pistemäisiin luonnonvaroihin
- Luonnonvarojen kaappaus > kansan verottaminen (*homo economicus*)
- Resurssien mahdollistama *Autoritaarinen Imperiumi*
- Väkivaltainen suhde kansaan ja ulkomaailmaan

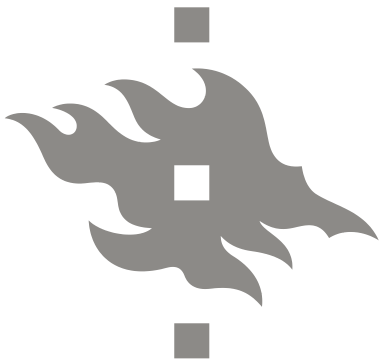
Hiilivedyt & vallan keskittäminen

Öljykulttuuri: energia ”kaksoispuheen” ytimessä

- Putinin hallinnon öljy- ja kaasuriippuvuus ajaa rakentamaan energiaidentiteettiä legitimitetin ja vallan takaamiseksi
- Öljykulttuuriin (vs. EU:n *vieraantumisen*) nivoutuvat:
 - Arktinen energiavarastona ja suurvallan laajenemissuuntana (vs. ”rauhan alue”)
 - Hiilivedyillä suurvalta-asemaan; energiasuurvalta (vs. ”vain taloutta”)
 - Energia sisäpoliittisena hallintakeinona (vs. ”energiaköyhyyden kitkeminen”)
 - Ilmastodenialismi: ”*Läntinen imperialistinen projekti, joka on suunnattu Venäjän suvereniteettia ja identiteettiä vastaan*” (vs. ”kannamme ilmastovastuun”)

EU – Venäjä –energiasuhteet

Lähihistoria

- EU-maat ostivat 2/3 Venäjän tuottamasta **öljystä** (330 milj. t / v), 1/3 sen tuottamasta **kaasusta** (200 mrd. m³ / v) ja **kivihiilestä** (100 milj. t / v)
- Energia-ase vai keskinäisriippuvuus?
- Länsi-Eurooppa vs. Venäjän ”lähinaapurit”
- EU:n ilmastopolitiikka & Saksan ydinvoiman alasajo ja venäläinen kaasun tarve
- ”Ukraina epäluotettava, joten Nord Stream”

Sodan konteksti – öljyn ja kaasun mahdollistama imperiaallinen Venäjä

- Energia & vallan keskittäminen: 1/3 budjetista väkivaltakoneistoon & 1 % omistaa > 60 % varallisuudesta
- Öljykulttuuri: hiilivedyt sotilaallisen voiman lähde ja ulkopoliittinen vipuvarsi Eurooppaan -> pehmeästä kovaan energia-aseeseen
- ”Fossiilinen Imperiumi”: mystifioitu historia, 1900-luvun geopolitiikka ja tuotantovälineet - > demokratiaa & teknologista modernisaatiota, energiasiirtymää ja ilmastotoimia vastaan
- Lose-lose –ajattelu: Venäjä kärsiköön, kunhan muut enemmän

“Ruxit” ja Euroopan haasteet

- Teknitaloudellinen: EU:n energiantuonnista 1/3 Venäjältä - > hidas irtauminen (hiilivedyt, uraani, hiili, bio, sähkö)
- Oikeudenmukainen: köyhimmät ei maksumiehenä; uusiutuvan energian aluepolitiikka -> yhteiskunnan kahtiajaon vaara; ”fossiilipopulismi”
- Tarinallisuus: energia näkyväksi; energiamurros/säästö panostus ilmastonmuutoksen hillintään, kestävämpään talouteen, Venäjän väkivallan patoamiseen että demokration puolustamiseen

	Wandel durch Handel	Venäjän patoaminen
VENÄJÄ	Keskinäisriippuvuus & rauha (1991-2006)	Kaikkivoipa & väkivaltainen (2006->)
”Suomettunut EU” (->2022)	<ul style="list-style-type: none"> Atomisoitunut, pelokas, myöntäväinen Ostpolitik; heikko EU Saksa: II MS syyllisyys; Suomi et co.: Venäjän pelko 	<ul style="list-style-type: none"> “Keskinäisriippuvuus” = kasvava energiariippuvuus Hitaat ja puolittaiset sanktiot 2022 ->
“EU:n geoekonominen voima” (2022 ->)	<ul style="list-style-type: none"> <u>Venäjä</u>-strategia; Voldemortin nimeäminen EU-RUS integraation ‘liikennevalot’: keppi & porkkana; demokratia ja ympäristö edellä Pysyvät pakotteet fossiilisille -> strategiset metallit Energiaunioni: energiaturvallisuus yrityksiltä -> poliittisille instituutioille 	<ul style="list-style-type: none"> Välitön ja voimakas EU-tason reaktio väkivaltaan Strateginen autonomia = maksimaaliset sanktiot

Venäjä ja Euroopan valinnat

Venäjä Eurooppa	Kallas – Marin -linja	Scholz – Macron -linja	Orban – Erdogan -linja
Gaidarin eurooppalainen Venäjä	Varauksellinen keskinäisriippuvuus	Varaukseton keskinäisriippuvuus	Eurooppalainen resurssikolonialismi
Navalnyin suurvenäläinen demokratia	Varauksellinen keskinäisriippuvuus, Venäjän patoaminen	Varaukseton keskinäisriippuvuus	Eurooppalainen resurssikolonialismi
Putinin kolonialistinen imperiumi	Venäjän eristys, voitto > rauha	Venäjän patoaminen, rauha > voitto	Fasistinen aseveliaksi ja fossiilipopulismi

KIITOS!

Venäjän ympäristöpolitiikan tutkimusryhmä

– tutkijoita, toimittajia, taiteilija –
3 M€ ulkopuolista rahoitusta

blogs.helsinki.fi/tynkkynen/

flowision.fi